

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

EESTI KALANDUSE STRATEEGIA 2014-2020 ETTEVALMISTAV EKSPERTKOMISJON

PROTOKOLL

Tallinn

30. mai 2012 nr 7.2-24/5

Algus kell 13.00, lõpp kell 16.00

Juhatas: Toomas Kevvai
Protokollis: Maarja Purik

Võtsid osa: Toomas Kevvai, Urmas Pirk, Ain Soome, Mart Undrest, Priit Saksing, Valdur Noormägi, Ants Kikas, Kersti Kõiv, Henry Ots, Toomas Kõuhkna, Arne Taggo

Puudusid: Madis Reinup, Ain Järvalt, Karel Lember, Maret Merisaar, Juhani Papp, Toomas Saat, Eedi Sepp, Ivar Sikk, Hannes Ulmas, Tiiu Kupp, Kalle Liebert, Toomas Tamme, Endrik Tõnsberg, Ahto Järvik

Kutsutud: Põllumajandusministeerium - Eve Külmallik, Maarja Purik, Merje Frey, Kristi Ilves, Liina Starnberg, Kädi-Liis Sepp,
Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu esindaja Aldona Baum;
Kalaliitu kuuluvate ettevõtete esindajad: Ott Sool, Arved Soovik, Helle Nuut, Eha Atspol, Tarvi Saidla
Keskkonnainspektsioon: Indrek Ulla

Päevakord:

1. Sissejuhatus.
2. Töötlemissektori SWOT-analüüsi arutelud töögruppides.
3. Kokkuvõte.

Sissejuhatus

Toomas Kevvai selgitab sissejuhatuses koosoleku eesmärki, milleks on Kalanduse Strateegia 2014-2020 jaoks töötlemissektori SWOT analüüsi koostamine. Koosolekul valmiv SWOT analüüs saab kajastatud Kalanduse Strateegilises dokumendis eraldi peatüki raames ning SWOT analüüsi tulemuste põhjal töötatakse koostöös sektoriga välja kalanduse arenguvajadused ja leitakse instrumendid, mille abil need praktikas ellu viiakse.

Koosolekul moodustatakse osalejatest kolm töögrupp, kes kõik töötavad välja töötlemissektori SWOT analüüsi. Analüüside tulemused koondatakse ministeeriumi ametnike poolt, seejärel kooskõlastatakse sektori esindajatega.

Arutelu

Töögruppide arutelude tulemusena valmisid järgmised SWOT analüüsid:

Töötlemise SWOT analüüs I töögrupp (Mart Undrest'i juhtimisel)

Tugevused:

- 1) Tootmiskogemus, traditsioon ja know-how;
- 2) Geograafiliselt soodne asukoht;
- 3) Ekspordivõimaluste olemasolu;
- 4) Kaasaegsete tootmisvõimsuste (baas) olemasolu;
- 5) Tooraine olemasolu.

Nõrkused:

- 1) Tootmise sesoonsus;
- 2) Tooraine (hind + kättesaadavus);
- 3) Spetsialistide puudus (oskustöölised);
- 4) Vähene tooraine väärtustamine, nõrk tootearendus;
- 5) Energiamahukad ja amortiseerunud tootmisüksused.

Ohud:

- 1) Toorainebaasi vähenemine;
- 2) Energiaallikate kallinemine;
- 3) Keskkonnaohud (täiendavad kulutused);
- 4) Liigne sõltuvus idaturgudest.

Võimalused:

- 1) Toorainebaasi laiendamine (seest- ja väljastpoolt);
- 2) Tarbimise suurendamine koduturul;
- 3) Tootearendus ja väärimine (koostöös teadusega);
- 4) Alternatiivenergia, konkurentsivõime suurendamine;
- 5) Kalandusspetsialistide väljaõpe.

Töötlemise SWOT analüüs II töögrupp (Ants Kikas'e juhtimisel)

Tugevused:

- 1) Traditsioonid;
- 2) Ekspordisuutlikud ettevõtted;
- 3) Erinevate tehnoloogiate kasutamine;
- 4) Kasvav turg.

Nõrkused:

- 1) Põhjendamatult palju tootmisvõimsusi;
- 2) Tehnoloogiliste seadmete suur energiakulu;
- 3) Tootmise hooajalisus;
- 4) Kaadri voolavus;

- 5) Madal töötasu;
- 6) Siseturu nõrkus kalatoodete tarbimisel.

Ohud:

- 1) Turgude vähenemine (ida);
- 2) Tootmiskulude kasv (energia hind);
- 3) Tooraine vähenemine (keskkonna katastroof, ülepüük);
- 4) Kvalifitseeritud tööjõu vähenemine;
- 5) Väärarusaamade võimendamine avalikkusele (dioksiin, kalavarude olukord).

Võimalused:

- 1) Täiendava tooraine leidmine;
- 2) Tooraine suurem väärindamine;
- 3) Siseturu potentsiaal (ostujõu ja tarbija teadlikkuse kasv);
- 4) Tootmisvõimsuste optimeerimine;
- 5) Efektiivsed ja energiasäästlikud tehnoloogiad.

Töötlemise SWOT analüüs (Valdur Noormägi juhtimisel)

Tugevused:

- 1) Tooraine olemasolu (kodumaine, import, kalakasvatus?);
- 2) Tootmistegevus, know-how;
- 3) Ekspordisuutlikkus;
- 4) Oskus kasutada EKF-i;
- 5) Lai ekspordi geograafia;
- 6) Jätkusuutlikud ettevõtted.

Nõrkused:

- 1) Tootmise sesoonsus;
- 2) Tooraine puudus;
- 3) Amortiseerunud ja energiakulukad tootmishooned;
- 4) Madal palgatase;
- 5) Siseturug väike, väike tarbimine;
- 6) Kallis tootearendus ja ekspordiarendus;
- 7) Palju väikeseid töötlemisüksusi;
- 8) Kaadri küsimused (voolavus, väljaõpe).

Ohud:

- 1) Ressursi vähenemine;
- 2) Energiakandjate kallinemine;
- 3) Turul suur konkurents + kolmandad riigid;
- 4) Toiduohutuse kulud (serdid);
- 5) Kilu-räime toodetele Ida-Euroopa turgudel kõrge risk (indikatiivhinnad tollimisel);
- 6) Keskkonna ohud;
- 7) Ülereguleeritud seadusandlus;
- 8) Toetuste vähenemine.

Võimalused:

- 1) Importtooraine ja kalakasvatuste toodangu kasutamine;
- 2) Eksportnõudluse tase;
- 3) Tarbimise suurendamine, tervisliku toitumise propageerimine;
- 4) Alternatiivenergiate kasutamine;
- 5) Väheväärtusliku kala väärimine (Taani ja Rootsi pärit kala töötlemine, töötlemisjäätmete ümbertöötlemine);
- 6) Väliskapitali kaasamine;
- 7) Ühistöö erinevad vormid (lisaks TO-dele teevad koostööd ettevõtted ja kalakasvatajad);
- 8) EKF-i võrdsed võimalused;
- 9) EKF-i toetused eksportturgude arendamiseks.

Otsustati:

Ministeeriumi ametnikud kirjutavad töögruppide aruteluna valminud SWOT analüüsid töö dokumentideks ja seejärel saadetakse kooskõlastamiseks komisjoni liikmetele.

Toomas Kevval
Komisjoni esimees

Maarja Purik
Protokollija